

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/776/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

112/2014. (V. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. október 30-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. május 15-én megtartott zárt ülésén **született állásfoglalását**

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1.) A panaszos 2013. október 30-án postai úton előterjesztett beadványában 2013. október 24-én foganatosított téves előállítását kifogásolta.

A panasz szerint a panaszos a megyei Büntetés-végrehajtási intézetből 2013. október 5-én szabadult, azonban a körözését nem törölték, ami miatt őt tévedésből előállították. Az előállítása során szívelégtelensége ellenére nem biztosították neki, hogy bevehesse a gyógyszerét, és orvost sem hívtak hozzá, amely következtében azóta is be vannak gyulladva a végtagjai, mi több, annyira fel vannak duzzadva a vizesedéstől, hogy menni is alig tud.

A panaszos rendőri túlkapásként és a demokrácia megcsúfolásaként élte meg, hogy olyanért állították elő, amiért már megkapta a büntetését. A panaszos kéri az ügyének teljes körű kivizsgálását.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Beadványát a panaszos azzal zárja, hogy 700 ezer forint kártérítési követelése van a rendőri túlkapas miatt, mivel dolgozni sem tud az eset miatt, és amennyiben nem történik megegyezés az ügyében, a panaszos bíróságon kívánja érvényesíteni érdekeit.

A panaszos csatolta az előállítás időtartamáról kiállított igazolást, amely szerint a személyes szabadságot korlátozó intézkedés 2013. október 24-én 10 óra 8 perctől 2013. október 24-én 13 óra 20 percig tartott. A nyilatkozatok szerint a panaszos élelmezést nem kért, előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem él.

Az igazolást az intézkedés alá vont és az ügyeletes is ellátta aláírásával.

2.) Az előadó testületi tag 2013. november 8-án kelt levelében tájékoztatta a panaszost a Testületre irányadó hatásköri és eljárásjogi rendelkezésekről. Ennek keretében tájékoztatta, hogy a Testület jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel kártérítés megítélésére.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az intézkedő rendőrök 2013. október 24-én 10 óra 8 perckor vonták intézkedés alá a panaszost a Budapest, K. út * szám alatti helyen, és annak keretében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja – aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki – alapján előállították. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a jelentés a következőképpen rögzíti.

Az szolgálatban lévő D. A. r. zászlós tudomására jutott az a tény, hogy a panaszos ellen a K. városi Rendőrkapitányság csalás bűncselekményének gyanúja miatt 2012. július 19-én elfogatóparancsot bocsátott ki. A nevezett személlyel kapcsolatban adatgyűjtést végeztek, és kiderült, hogy az adott napon (az intézkedés napján) 10 és 12 óra között a fenti címen történő megjelenésére számítani lehet. A címre kikerkezve azt tapasztalták, hogy a panaszos ott tartózkodik, akit igazolásra szólítottak fel, amelynek a panaszos személyazonosító igazolványa felmutatásával eleget tett. Mivel a panaszos körözési visszavonóval nem rendelkezett, ezért elfogták és előállították a BRFK egyik kerületi rendőrkapitányságra. A történeteket a jelentést író r. zászlós jelentette az ügyeletes tisztnek.

A jelentés rögzíti, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztatót átadták, illetve az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

A parancsnoki kivizsgálás megállapította, hogy a rendőri intézkedés jogszerű, szakszerű volt, és megfelelt az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményének.

2) Az előállítás időtartamáról szolgáló igazolás tartalma megegyezik a jelen állásfoglalás I. részében ismertetett igazolás tartamával: a személyes szabadságot korlátozó intézkedés 2013. október 24-én 10 óra 8 perctől 13 óra 20 percig tartott. A nyilatkozatok szerint a panaszos előállításának időtartama alatt sérülése és panasza nem keletkezett.

3) A rendőrség megküldte a K. városi Rendőrkapitányság a panaszos körözésének Körözési Információs Rendszerben található adatlapját, mely szerint a kapitányságvezető 2012. július 19-én elfogatóparancs kibocsátása mellett a panaszos körözését rendelte el, mivel a panaszos bejelentett lakcímén nem tartózkodik, jelenlegi tartózkodási helye ismeretlen, a felkutatására tett intézkedések eredményre nem vezettek.

A körözés szerint a K. városi Rendőrkapitányság nyomozást folytat a Büntető Törvénykönyvről szóló 1974. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő üzletszerűen, kisebb kárt okozó csalás büntettének gyanúja miatt.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos egy magánszemély által jegyzett M. Kft. nevében jogosultság és tisztség nélkül különféle szolgáltatásokat vett és vesz igénybe, a cég nevében különféle szolgáltatások ígéretével hirdetési újságokban hirdetéseket helyez el, munkavállalókat toboroz, majd a megrendelt szolgáltatások ellenértékét nem rendezi, a szponzori pénzeket nem fizeti vissza, a munkavállalókat részben dolgoztatja, nem jelenti le őket. Ezen magatartásával a panaszos több céget és magánszemélyt is megkárosított, a kár értékének megállapítása folyamatban van.

Az adatlap szerint elfogás esetén a kibocsátó hatóság haladéktalan értesítése mellett a panaszos őrizetbe vétele és K. városi Rendőrkapitányságra történő előállítása szükséges.

4) A rendőrség rendelkezésre bocsátotta a K. városi Rendőrkapitányság Vizsgálati Alosztályán keletkezett, az intézkedést foganatosító BRFK kerületi rendőrkapitányságának címzett soron kívüli átiratát, amely szerint a panaszos ellen a K. városi Rendőrkapitányság büntetőeljárást folytat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdésébe ütköző és (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő üzletszerűen elkövetett kisebb kárt okozó csalás büntettének megalapozott gyanúja miatt.

A panaszos elfogását az elrendelt körözés alapján 2012. október 2-án a KR munkatársai egy budapesti aluljárójában foganatosították, és előállították őt a területileg illetékes rendőrkapitányságra, így a körözés okai megszűntek. A panaszos elfogását követően a körözés és elfogató parancs visszavonásra került, azonban a Körözési Információs Rendszerben még élő körözésként szerepel.

Arra való tekintettel, hogy a körözés indokai megszűntek, kéri a panaszos mielőbbi szabadon bocsátását.

5) A rendőrkapitányság elküldte az előállítás során panaszos által 2013. október 24-én 11 óra 20 perckor kitöltött „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentumot, amely szerint a panaszosnál folyamatos kezelést igénylő betegsége, fertőző betegsége nincsen, sérülése az előállítás során nem keletkezett, panasza az előállítással kapcsolatban nem keletkezett, illetőleg a panaszos anyanyelvén írásban kapott tájékoztatóból megismerte az előállított személyek jogait és kötelességeit, azok gyakorlásának módját, valamint a jogorvoslati lehetőségeket.

A panaszos a nyilatkozaton nem jelölt meg egészségügyi állapotból adódó, vallásgyakorlásból adódó különleges igényt, illetőleg úgy nyilatkozott, hogy nem dohányzik.

A panaszos kérte, hogy előállításáról ügyvédjét – az általa megadott mobilszámon – értesítsék ki. A kiértesítés 12 óra 19 perckor megtörtént, és az erről szóló tájékoztatást a panaszos tudomásul vette, kézjegyével ellátta.

A nyilatkozat szerint a panaszos az előállítóból külsérelmi nyom nélkül, panasz és sérülésmentesen távozott 13 óra 20 perckor.

6) A letéti tárgyak jegyzéke szerint 11 óra 20 perckor az alábbi tárgyakat vették jegyzékbe a panaszostól: 1 darab öv, 2 darab cipőfűző, 1 darab teleföntöltő, 1 darab számítógép, 1 darab Samsung mobiltelefon, 1 darab SIM kártya, személyi igazolvány, adókártya, lakcímkártya, TB kártya (fénymásolat), 1 darab igazolás, papírpénz és aprópénz (a bankjegyek sorszámát rögzítve vannak a jegyzőkönyvben), valamint egy darab aktatáska személyes papírokkal.

A jegyzőkönyvben gyógyszer nem szerepel.

A jegyzőkönyv szerint a tárgyait a panaszos 2013. október 24-én 13 óra 30 perckor hiánytalanul visszakapta.

7) Az intézkedést végrehajtó rendőrök 2013. november 18-án kiegészítő jelentést tettek, amelyekben az alábbi új információk szerepelnek.

D. A. r. zászlós jelentése szerint a panaszost a csoportvezető L. N. r. zászlós szólította fel, hogy igazolja magát, aki ennek eleget is tett. A csoportvezető ezt követően tájékoztatta a panaszost a fenti körözésről, azaz felolvasta neki a KIR-ből kinyomtatott elfogatóparancsot, valamint nyilatkoztatta, hogy azzal kapcsolatban rendelkezik-e körözési visszavonóval. A panaszos közölte, hogy nem rendelkezik ilyennel, ezért a „Törvény nevében” szavak előre bocsátásával közölték vele, az elfogatóparancs alapján a foglyuk és előállítják. Arról is tájékoztatták, hogy az előállítását követően valószínűleg az eljáró szervhez átszállítják, ahol az ügyében kihallgatják. Az elmondottakat a panaszos tudomásul vette. A panaszost előállítását követően sérülés- és panaszmentesen átadták az ügyeletesnek, akinek a csoportvezető jelentette a történeteket.

A r. zászlós hangsúlyozza a jelentésében, hogy a panaszos körözése élő volt a KIR-ben, az nem volt kiegészítve. A panaszossal szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, mivel együttműködő magatartást tanúsított. A panaszos sem neki, sem a kollégájának nem jelezte, hogy beteg, vagy hogy rosszul lenne; sőt mi több, szemmel láthatóan nem volt rosszul.

A csoportvezető L. N. r. zászlós által készített jelentés azonos tartalommal számol be a történetekről.

8) A 2013. november 20-án készült, B. F. r. őrnagy által által aláírt parancsnoki kivizsgálás az alábbiakról számol be.

A kivizsgálás az előállítást és annak körülményeire vonatkozóan a korábban ismertett jelentéseket összegzi, így a Testület csak az eddigiekhez képest új elemeket ismerteti. A KIR panaszost érintő adatai 7 óra 55 perckor lettek kinyomtatva.

A panaszos a befogadáskor (11 óra 20 perckor) kitöltötte az ilyenkor szokásos nyilatkozatokat, majd ezután az előállító helyiségben helyezték el. Az ügyeletes tiszt (K. B. r. hadnagy) 12 óra 19 perckor értesítette a panaszos által megjelölt személyt (az ügyvédjét), majd 12 óra 43 perckor felvette a kapcsolatot a K. városi Rendőrkapitányságon az ügy előadójával, mely során azt az információt kapta, hogy a panaszos körözése vissza van vonva, azonban a KIR-ben még élő, elrendelt körözésenként szerepel. Az ügyeletes tiszt kérte, hogy a kibocsátó szerv ezen információt soron kívül, írásban közölje annak érdekében, hogy a panaszossal szemben minél hamarabb megszüntethessék a fogvatartást.

A K. városi Rendőrkapitányság átiratának megérkezését követően (a fax szerint 12 óra 49 perc) azonnal intézkedtek a panaszos szabadon bocsátásáról, az előállítás időtartamáról igazolást állítottak ki a részére.

A kapitányság ügyeleti szolgálatának telefonbeszélgetését rögzítő technikai berendezés az ügyeletes tiszt (B csatorna) rögzítő vonalán található hangfelvételek visszahallgatása alapján megállapítható, hogy az ügyeletes tiszt és a kiértesítendő személy közti beszélgetésről két felvétel áll rendelkezésre (12 óra 39 perckor, valamint 12 óra 40 perckor), valamint szintén két felvételt rögzítettek az ügyeletes tiszt és a K. városi Rendőrkapitányság közt, 12 óra 43 perckor és 13 órakor. A beszélgetésekről készült felvételt a rendőrség CD lemezen mellékelte.

A kivizsgálás során a rendőrség beosztottai által elkövetett bűncselekmény gyanúját, illetve fegyelemsértés elkövetését nem állapították meg, ezért további eljárás megindítására nem tettek javaslatot. A Testület által feltett kérdésekre vonatkozóan a következőket tartalmazza a kivizsgálás.

A panaszossal szemben intézkedő rendőrök szolgálati helye a BRFK egyik kerületi Rendőrkapitánysága. A rendőri fellépésre a Budapest, K. út * szám alatti hajléktalan szállón került sor, az előállítás jogalapja az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja volt. Az előállításának okaként a rendőrök az elfogatóparancsot jelölték meg a helyszínen. Az előállítás okának megszűnését is közölték a panaszossal, a szolgálatban lévő ügyeletes tiszt és a rendkívüli őrszolgálatot ellátó r. zászlós szóbeli meghallgatásokkor úgy nyilatkoztak, hogy nem tudják felidézni a felvilágosítás pontos tartalmát. A panaszos aláírásával megerősítve akként nyilatkozott, hogy nincsen folyamatos kezelést igénylő betegsége, amelyre gyógyszert szedne, így gyógyszer és orvosi ellátás biztosítására nem intézkedhettek. A ***. fnyt, számú „Hatósági orvosi vizsgálatok naplója” elnevezésű okmányból megállapítást nyert, hogy a panaszos nem kért orvosi ellátást rosszulléte vagy betegsége miatt. Az intézkedés a panaszos szabadon bocsátásával zárult.

9) A Testület rendőrség 2013. december 8-án iktatta a pótlólag megküldött CD lemez egy példányát. Az első rövid felvételen az ügyeletes tiszt telefonon értesíti az előállításáról a panaszos által megjelölt ügyvédet. A második felvételen az ügyeletes tiszt és a körözést kibocsátó K. városi Rendőrkapitányság közti beszélgetés hallható. Az ügyeletes tiszt jelzi a vonal túlsó végén lévő személlyel, hogy két és fél órája vár (a körözött személy), mivel nem éri el telefonon az illetékes előadót (a körözés kibocsátóját), és kéri, hogy azonnal hívják vissza. Végül kapcsolják az illetékest. Az ügyeletes tiszt tájékoztatást kér arra vonatkozóan, hogy mi a körözés pontos tartalma: vegyék őrizetbe a panaszost, és hallgassák ki helyben, vagy vegyék őrizetbe és szállítsák le K. városba, vagy hallgassák ki és szabadítsák. Az előadó ekkor elmondja, hogy „már vissza kellett legyen vonva a körözése”. Az ügyeletes jelzi, hogy ebben az esetben kér egy hivatalos feljegyzést vagy jelentést a panaszos azonnali szabadítása érdekében. Ezt követően elérhetőséget egyeztetnek, (ügyeleti fax, telefonszám,

név) illetve még egy alkalommal pontosítanak (hivatkozási szám, rendőrség megfelelő szervezeti egysége). Az ügy előadója ismerteti az átírat rövid tartalmát, amely alapján az ügyeletes ismerteti, hogy amint megkapja faxon a papírt, szabadítja a panaszost.

10) Az előadó testületi tag a rendelkezésre bocsátott rendőrségi iratok áttanulmányozása után arra a következtetésre jutott, hogy a megküldött iratanyagból hiányzik a panaszügy kivizsgálása szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró, a jelentésekben is hivatkozott körözés visszavonásáról szóló határozat, ezért kiegészítő megkereséssel élt a K. városi Rendőrkapitányság vezetője felé annak érdekében, hogy az érintett rendőri szerv megküldje e határozatot, valamint tájékoztatást adjon arról, hogy a körözés visszavonása érdekében pontosan mikor, milyen intézkedések történtek.

A K. városi Rendőrkapitányság válaszában megküldte az elfogatóparancs visszavonásáról szóló határozatot, amely 2012. október 3-án született. A határozat indoklása szerint a Készenléti Rendőrség a nevezett személy 2012. 12. 02. napon *(a határozatban szereplő dátum nyilvánvalóan elírás, a dátum helyesen 2012. 10. 02.)* 16 órakor elfogta a Budapest, E. út * szám alatt, ezért az elfogatóparancs visszavonása indokolt. A határozat nem a Robotzsaru rendszeren keresztül lett kinyomtatva.

A K. városi Rendőrkapitányság egyéb iratot nem bocsátott a Testület rendelkezésére.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire– a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy hatásköri szabályai mely panaszosi sérelmek vizsgálatát teszik lehetővé.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése a következőként rendelkezik.

„Akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomag-jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A kártérítés általános szabályait a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 339. § szabályozza, ami szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A nyomozó hatóság, az ügyészség és a bíróság által közhatalmi jogkörben okozott károk megtérítésének szabályait a Ptk. 349. §-a szabályozza. Eszerint az okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

Az ilyen jellegű kártérítési igény elbírálása a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 1. § és 3. §-a alapján a polgári bíróság hatáskörébe tartozik, ám peresítéséhez szükséges, hogy a károsult a büntetőeljárásban rendelkezésre álló valamennyi jogorvoslati lehetőséget kimerítse.

Ahogy az a panaszosnak címzett tájékoztatólevél is kitért rá, **kártérítési igény elbírálására a fentiek alapján a Testületnek nincs hatásköre.**

2) A Testület vizsgálat tárgyává tette a panaszos előállításának jogalapját és annak indokát.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait. A rendőrség ezen okok közül a panaszos előállításának indokaként és jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg.

E szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.

A panaszbeadványból és a rendőrségi iratokból – amelyek azonos módon számoltak be a sérelmezett intézkedésről – az alábbiak állapíthatók meg.

A panaszossal kapcsolatban a BRFK egyik kerületi Rendőrkapitányságának beosztottai adatgyűjtést végeztek, és kiderült, hogy az adott napon (az intézkedés napján) 10 és 12 óra között a panaszos megjelenésére számítani lehet. A címre kikerkezve azt tapasztalták, hogy a panaszos ott tartózkodik, akit igazolásra szólítottak fel, amelynek a panaszos személyazonosító igazolványa felmutatásával eleget tett. Mivel a panaszos körözési

visszavonóval nem rendelkezett, ezért elfogták és előállították az intézkedést foganatosító kerületi rendőrkapitányságra.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök jogszerűen jártak el, amikor a körözési információs rendszer adatai birtokában a panaszos elfogása és előállítása mellett döntöttek. Ugyanis a járőröknek a helyszínen nem állt rendelkezésükre egyéb eszköz a tényállás tisztázására, és a panaszos sem tudott olyan dokumentumot felmutatni, amely kétséget kizáróan igazolta volna, hogy körözését visszavonták, ezért az adatlekérdezés során tapasztalt panaszossal szemben érvényben levő személyi körözés megfelelő jogalapot – és kötelezettséget is – teremtett ahhoz, hogy az Rtv. fenti rendelkezése alapján őt előállítsák. A Testület itt utal arra, hogy a fentiekben megjelölt indok és jogalap olyan kötelező jellegű előállítási okot jelent, amelynek fennállása esetén mérlegelés nélkül köteles az előállítás foganatosítására az eljáró rendőr.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos személyes szabadsághoz való jogát, amikor az előállítása mellett döntöttek.

Az intézkedés időpontjában még hatályos, a személy- és tárgykörözésről szóló 2001. évi XVIII. törvény a következő rendelkezéseket tartalmazza a körözés elrendeléséről és visszavonásáról.

„2. §(1) A körözést személy esetén törvényben, holttest és tárgy esetén – az elveszett, eltulajdonított, érvénytelenített hazai kiállítású okmányok és a jármű hatósági jelzése kivételével – jogszabályban meghatározott hatóság, szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: hatóság) rendeli el.

(2) *A rendőrség hatáskörébe tartozó körözések elrendeléséről szóló határozathozatal a körözési információs rendszerbe történő bejegyzéssel megvalósul.*

(3) A körözést a Magyarországon előállított és elveszett, eltulajdonított vagy érvénytelenített okmányok és a jármű jogszabályban meghatározott hatósági jelzése esetén – kivéve, ha az eltulajdonítás miatt a rendőrségnél tettek feljelentést – e ténynek az okmánya, hatósági jelzésre vonatkozó központi hatósági nyilvántartásba történő bejegyzése alapján kell lefolytatni. Büntetőeljárás kezdeményezése esetén a Rendőrség a (2) bekezdésben foglaltak szerint jár el és egyidejűleg az érintett tárgy eltulajdonításának tényéről értesíti az érintett központi hatósági nyilvántartást vezető szervet.

(4) A körözést a Magyarország területén elveszett, eltulajdonított külföldi hatóság által kiállított okmányok és külföldi hatósági jelzések esetén a körözési információs rendszerbe történő bejegyzés alapján kell lefolytatni.

3. § (1) A körözést a körözés elrendelésére feljogosított hatóság határozata alapján e törvényben meghatározottak szerint a Rendőrség folytatja.

(2) A körözést az a rendőrkapitányság, illetve rendőr-főkapitányság folytatja, amelyik a körözési információs rendszerben a körözés elrendelését a 16. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint rögzítette.

4. § A Rendőrség annak a személynek, holttestnek, tárgynak a körözését végzi, akinek, illetve amelynek felkutatását vagy személyazonosságának megállapítását jogszabályban arra feljogosított hatóság határozatban elrendelte.

5. § Ha a körözés elrendeléséről szóló határozatot nem a Rendőrség hozta, a határozatot meg kell küldeni a 6. §-ban meghatározott rendőrkapitánysághoz.

6. § (1) A személy körözését elrendelő határozatot – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a körözött személy bejelentett lakóhelye, ennek hiányában bejelentett tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitánysághoz kell megküldeni.

7. § (1) A körözést vissza kell vonni, ha a körözött személy tartózkodási helyét, a körözött tárgy hollétét, illetőleg az ismeretlen személy vagy holttest személyazonosságát megállapították.

(2) A körözést az elrendelő hatóság vonja vissza, a visszavonás tényének a körözési információs rendszerbe történő bejegyzésével, valamint a 2. § (3) bekezdésében meghatározott esetben az ott meghatározott központi hatósági nyilvántartást vezető szerv egyidejű értesítésével.

(3) Ha a körözés visszavonásáról szóló határozatot nem a Rendőrség hozta, a határozatot meg kell küldeni ahhoz a rendőrkapitánysághoz, amelyhez a körözést elrendelő határozatot továbbították.”

Szükséges még utalni ugyanezen törvény 16. §-ára is.

„16. § (1) A körözési információs rendszerbe a körözés elrendelését vagy visszavonását haladéktalanul be kell jegyezni

a) a körözés elrendeléséről vagy visszavonásáról szóló határozat meghozatalát követően, vagy

b) ha a körözés elrendeléséről vagy visszavonásáról szóló határozatot nem a rendőrség hozta, akkor a körözés elrendeléséről vagy visszavonásáról szóló döntés kézhezvételét követően.

(2) A körözési információs rendszerben történő rögzítés annak a rendőrkapitányságnak, illetve rendőr-főkapitányságnak a feladata,

a) amelyik a hatáskörébe tartozó ügyben körözés elrendeléséről, illetve visszavonásáról határozatot hozott,

b) amelynek más hatóság a körözés elrendeléséről, illetve visszavonásáról hozott határozatát – a 6. § és a 7. § alapján – megküldte,

c) amelynek a bíróság a nemzetközi elfogatóparancs vagy az európai elfogatóparancs kibocsátásáról, illetve visszavonásáról hozott határozatát megküldte.”

A K. városi Rendőrkapitányság megküldte a Testület által kért, elfogatóparancs visszavonásáról szóló határozatot (amely nem a Robotzsaru rendszerből került nyomtatásra), ugyanakkor a Testület ilyen irányú kifejezett kérdésére ellenére sem adott tájékoztatást arról, hogy pontosan mikor és milyen intézkedések történtek a körözés visszavonása érdekében, valamint nem igazolta, hogy a fenti törvény által számára előírt kötelezettségnek (azaz a visszavonás tényének körözési információs rendszerbe történő bejegyzésének) eleget tett.

A rendelkezésre bocsátott információk alapján a Testület így arra a megállapításra jutott, hogy a K. városi rendőrkapitányságot mulasztás terheli, amely mulasztás **a panaszos tisztességes eljárásához, valamint személyi szabadsághoz való jogának sérelmét idézték elő.**

A Testület ezen a ponton ismét szükségesnek tartja felhívni a figyelmet a körözési rendszer frissítésének és gondozásának fontosságára – ahogyan azt már a 297/2013. (X. 22.) számú állásfoglalásában is, szintén a K. városi Rendőrkapitányság által érintett ügyben jelezte –, mivel az elmúlt időszakban többen is fordultak a Testülethez, mert a körözési rendszerben előforduló adminisztrációs hiba miatt intézkedés alá vonták, illetve jogszerűtlenül korlátozták őket személyi szabadságukban.

2) A panaszos állítása szerint az előállítás során gyógyszereit nem kapta meg, és orvost sem hívtak hozzá, pedig krónikus szívelégtelenségben szenved.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Ezen, általános segítségnyújtási kötelezettséget rögzítő passzusokon túl az Rtv. 17. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdése szerint a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A jogszabály ezen rendelkezéshez kapcsolódó magyarázata szerint a fogvatartás során a rendőrségnek kell gondoskodnia a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartással összefüggő egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. Az elhelyezési kötelezettség keretében kell gondoskodni a fogvatartott megfelelő táplálásáról, tisztálkodási és pihenési lehetőség biztosításáról, illetőleg az időjárás viszontagságaival szembeni védelemről. Az egészségi állapot megőrzése szempontjából a fogvatartás kezdetekor fennálló egészségi állapotot kell figyelembe venni, a fogvatartás körülményei ehhez képest nem idézhetnek elő további egészségromlást. Nem róható azonban a rendőrség terhére, ha a megbetegedés vagy a fogvatartáskor meglévő betegség súlyosbodása és a fogvatartás körülményei között nincs okozati összefüggés. A sérült, a felismerhetően beteg, illetve más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat azonban orvosi ellátásban kell részesíteni.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (7) bekezdése a fentieket a következőkkel egészíti ki. „Elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önvesszély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia.

(A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.)”

Fentiek mellett az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendelkezésre álló dokumentumok a fenti panaszosi állításokkal kapcsolatban azt tartalmazzák, a panaszos nem jelezte, hogy folyamatos kezelést igénylő betegsége (szívelégtelensége) van, amelyre gyógyszert szed, ezért egészségügyi ellátás, gyógyszer biztosítására nem is kerülhetett sor.

A rendőrség állításait a dokumentumok is alátámasztják, ugyanis a „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentumon a panaszos aláírásával megerősítve úgy nyilatkozott az adminisztráció során,

hogy folyamatos kezelést igénylő, valamint fertőző betegsége nincsen, illetőleg a panaszostól a letételezés során elvett tárgyak jegyzékében gyógyszer nem szerepelt.

A Testület a panaszosi nyilatkozatokra való tekintettel megállapította, hogy a rendőrség nem követett el mulasztást orvosi vizsgálat, illetve a gyógyszerelés elmaradása miatt, és kimondta, hogy a panaszos testi épséghez fűződő joga nem sérült az eset kapcsán.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedést fogantató rendőrség jogszerűen korlátozta a személyi szabadsághoz való jogot a panaszos előállításával, azonban a körözést kibocsátó, ezáltal a körözés visszavonásáról gondoskodni köteles rendőrkapitányság mulasztása miatt indokoltnak találta megállapítani ezen alapjog, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. A Testület úgy ítélte meg, hogy az orvosi vizsgálat és gyógyszerelés kapcsán a panaszos testi épsége nem szenvedett sérelmet.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. május 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag